

КЉУЧНА НАЦИОНАЛНА СПОРНА ПИТАЊА У ПОГЛЕДУ АУТОРСКИХ ПРАВА

-ЗАКОНСКО УРЕЂЕЊЕ АУТОРСКИХ ПРАВА-

**Предавач:
Доцент, др Драгица Попеску**

У Београду, 25.10.2024. године

ЗАКОНСКО УРЕЂЕЊЕ АУТОРСКИХ ПРАВА

- Закон о ауторском и сродним правима - објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 104/2009, 99/2011 (чл. 45. није у пречишћеном тексту), 119/2012 (чл. 11, 12. и 13. нису у пречишћеном тексту), 29/2016 - Одлука УС РС и 66/2019 (чл. 66-72. нису у пречишћеном тексту).
- Види: Одлуку УС РС - 90/2018.

I ПРЕДМЕТ ЗАКОНА

Члан 1.

- Овим законом уређују се права аутора књижевних, научних, стручних и уметничких дела (у даљем тексту: ауторско право), право интерпретатора, право првог издавача слободног дела, права произвођача фонограма, видеограма, емисија, база података и право издавача штампаних издања као права сродна ауторском праву (у даљем тексту: сродна права), начин остваривања ауторског и сродних права и судска заштита тих права.

II АУТОРСКО ПРАВО

Ауторско дело

Члан 2.

- Ауторско дело је оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине.

Члан 2.

- Ауторским делом **сматрају се, нарочито:**
 1. **писана дела** (књиге, брошуре, чланци, преводи, рачунарски програми са пратећом техничком и корисничком документацијом у било којем облику њиховог изражавања, укључујући и припремни материјал за њихову израду и др.);
 2. **говорна дела** (предавања, говори, беседе и др.);
 3. **драмска, драмско-музичка, кореографска и пантомимска дела, као и дела која потичу из фолклора;**
 4. **музичка дела, са речима или без речи;**
 5. **филмска дела** (кинематографска и телевизијска дела);
 6. **дела ликовне уметности** (слике, цртежи, скице, графике, скулптуре и др.);
 7. **дела архитектуре, примењене уметности и индустријског обликовања;**
 8. **картографска дела** (географске и топографске карте);
 9. **планови, скице, макете и фотографије;**
 10. **позоришна режија.**

ШТА СЕ ЈОШ СМАТРА АУТОРСКИМ ДЕЛОМ чл. 3-5а

1. Незавршено ауторско дело,
делови ауторског дела, као и
наслов ауторског дела
2. Прераде ауторских дела
3. Збирке
4. Базе података

ШТА СЕ НЕ СМАТРА АУТОРСКИМ ДЕЛОМ

Члан 6.

- Ауторскоправном заштитом нису обухваћене опште идеје, поступци, методе рада, или математички концепти као такви, као и начела, принципи и упутства који су садржани у ауторском делу.

Члан 6.

- **Не сматрају се ауторским делом:**
 - 1) закони, подзаконски акти и други прописи;**
 - 2) службени материјали државних органа и органа који обављају јавну функцију;**
 - 3) службени преводи прописа и службених материјала државних органа и органа који обављају јавну функцију;**
 - 4) поднесци и други акти у управном или судском поступку.**

ОБЈАВЉИВАЊЕ АУТОРСКОГ ДЕЛА

Члан 7.

- Ауторско дело је објављено кад је, на било који начин и било где у свету, први пут саопштено јавности од стране аутора, односно лица које је он овластио.
- Ауторско дело је саопштено јавности ако је учињено доступним већем броју лица која нису међусобно повезана родбинским или другим личним везама.
- Ауторско дело је издато кад су примерци дела пуштени у промет од стране аутора, односно лица које је он овластио, у броју који, имајући у виду врсту и природу дела, може да задовољи потребе јавности.
- Дело ликовне уметности се сматра издатим и онда кад је оригинални примерак, или најмање једна копија дела учињена трајно приступачном јавности од стране аутора, односно лица са његовом дозволом.

НАСТАНАК ПРАВА (АУТОРСКОГ)

Члан 8.

- Аутор ужива морална и имовинска права у погледу свог ауторског дела од тренутка настанка ауторског дела.

СУБЈЕКАТ АУТОРСКОГ ПРАВА (аутори и коаутори, носиоци)

Аутор

Члан 9.

- **Аутор је физичко лице** које је створило ауторско дело.
- Аутором се сматра лице **чије су име, псеудоним или знак назначени на примерцима дела или наведени приликом објављивања дела, док се не докаже друкчије**. Изузетно, правно или физичко лице чији назив, односно име је на уобичајен начин назначено на филмском делу сматра се произвођачем тог дела, док се не докаже друкчије.
- **Аутор дела је носилац ауторског права**.
- Поред аутора **носилац ауторског права може бити и лице које није аутор**, а које је у складу са овим законом стекло ауторско право.

Коаутор

Члан 10.

- Коаутор је физичко лице које је заједничким стваралачким радом са другим лицем створило дело.
- Коаутори су носиоци заједничког ауторског права на коауторском делу, ако овим законом или уговором којим се уређују њихови међусобни односи није друкчије предвиђено.
- Ако је коауторско дело рачунарски програм или база података, ауторско право на таквом рачунарском програму, односно бази података, припада свим коауторима.
- За остваривање ауторског права и преношење тог права неопходна је сагласност свих коаутора. Коаутор не сме ускратити своју сагласност противно начелу савесности и поштења, нити чинити било шта што шкоди или би могло шкодити интересима осталих коаутора.
- Сваки коаутор је овлашћен да подноси тужбе за заштиту ауторског права на коауторском делу, с тим да може да поставља тужбене захтеве само у своје име и за свој рачун.
- Ако се нису друкчије споразумели коаутори деле економску корист од искоришћавања коауторског дела сразмерно стварном доприносу, који је сваки дао у стварању дела.

Спојено ауторско дело

Члан 12.

- Ако два или више аутора споје своја дела ради заједничког искоришћавања, сваки од аутора задржава ауторско право на свом делу.
- Односи између аутора спојених дела се утврђују уговором.

Коаутори филмског дела

Члан 11.

- Коауторима филмског дела се сматрају **писац сценарија, режисер и главни сниматељ.**
- Ако је музика битан елеменат филмског дела (музички филм) и компонована је за то дело, онда је и **композитор коаутор филмског дела.**
- Ако се ради о цртаном, односно анимираном филму или су цртеж или анимација битни елементи филмског дела, онда је и **главни аниматор коаутор филмског дела.**

АНОНИМНО ДЕЛО ИЛИ ДЕЛО ПОД ПСЕУДОНИМОМ

Члан 13.

- Ауторско право на ауторском делу чији аутор није познат (анонимно дело или дело под псеудонимом) остварује:
- 1) за издато дело - издавач;
- 2) за објављено али неиздато дело - лице које је дело објавило.
- Ако се докаже да лица из става 1. овог члана нису стекла од аутора или његовог правног следбеника право на издавање, односно објављивање дела, одредбе става 1. овог члана не примењују се.
- Кад се утврди идентитет аутора дела из става 1. овог члана, престају права издавача, односно лица које је дело објавило.

САДРЖИНА АУТОРСКОГ ПРАВА

I Морална права аутора

1. Право патернитета
2. Право на назначење имена
3. Право објављивања
4. Право на заштиту интегритета дела
5. Право на супротстављање недостојном искоришћавању дела

1. Право патернитета

Члан 14.

- Аутор има искључиво право да му се призна ауторство на његовом делу.

2. Право на назначење имена

Члан 15.

- Аутор има искључиво право да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно.

3. Право објављивања

Члан 16.

- Аутор има **искључиво право да објави своје дело** и да одреди начин на који ће се оно објавити.
- До објављивања дела само аутор има **искључиво право да јавно даје обавештења о садржини дела** или да описује своје дело.

4. Право на заштиту интегритета дела

Члан 17.

- Аутор има искључиво право да штити интегритет свог дела, и то нарочито:
 - 1) да се супротставља изменама свог дела од стране неовлашћених лица;
 - 2) да се супротставља јавном саопштавању свог дела у измењеној или непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и доброј пословној пракси;
 - 3) да даје дозволу за прераду свог дела.

5. Право на супротстављање недостојном искоришћавању дела Члан 18.

- Аутор има искључиво право да се супротставља искоришћавању свог дела на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед.

II Имовинска права аутора

Члан 19.

- Аутор има право на економско искоришћавање свог дела, као и дела које је настало прерадом његовог дела.
- За свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица аутору припада накнада ако овим законом или уговором није друкчије одређено.

ВРСТЕ ИМОВИНСКИХ ПРАВА АУТОРА

1. Право на умножавање
2. Право стављања примерака дела у промет
3. Право давања примерака дела у закуп
4. Право извођења
5. Право представљања
6. Право преношења извођења или представљања

ВРСТЕ ИМОВИНСКИХ ПРАВА АУТОРА

7. Право емитовања
8. Право реемитовања и кабловског реемитовања
9. Право на јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности
10. Право на прилагођавање, аранжирање и другу измену дела
11. Право јавног саопштавања дела које се емитује
12. Право јавног саопштавања дела са носача звука или слике

1. Право на умножавање

Члан 20.

- Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целиности или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин.
- Дело се умножава нарочито, графичким поступцима, фотокопирањем и другим фотографским поступцима којима се постиже исти резултат, звучним или визуелним снимањем, изградњом дела архитектуре, смештањем дела у електронском облику у меморију рачунара.

1. Право на умножавање

Члан 20.

- Умножавање дела постоји независно од броја примерака дела, технике којом су умножени и трајности примерака.
- Ако је ауторско дело рачунарски програм, умножавањем се сматра и односно пуштање програма у рад на рачунару.
- Аутор рачунарског програма има искључиво право да дозволи или забрани умножавање рачунарског програма који је настао као резултат прилагођавања, превођења, аранжирања или измене његовог рачунарског програма, без утицаја на права лица које је извршило такве измене.

2. Право стављања примерака дела у

промет

Члан 21.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи стављање у промет оригинала или умножених примерака свог дела, продајом или другим начином преноса својине.
- Стављање примерака дела у промет обухвата и:
 - 1) нуђење примерака дела ради стављања у промет;
 - 2) складиштење примерака дела ради стављања у промет;
 - 3) увоз примерака дела.
- Право аутора на стављање примерака дела у промет не делује према оном власнику примерка дела који је тај примерак легално прибавио у Републици Србији од аутора или од ауторовог правног следбеника (исцрпљење права). Власник може слободно отуђити примерак дела који је легално прибавио од аутора или ауторовог правног следбеника.

3. Право давања примерака дела у закуп

Члан 22.

- Аутор ИМА искључиво право да другоме забрани или дозволи давање оригинала или умножених примерака свог дела у закуп. Давање у закуп, у смислу овог закона, је **давање оригинала или умножених примерака дела другоме на коришћење на ограничено време** у сврху остваривања непосредне или посредне имовинске користи.
- Ако аутор уступи **произвођачу фонограма**, односно видеограма своје право из става 1. овог члана он задржава право на **правичну накнаду од давања у закуп примерака** ауторског дела (дела забележеног на видео касети, аудио касети, компакт диску и сл.).
- Аутор се не може одрећи права на накнаду из става 2. овог члана.
- Право из става 1. овог члана се не исцрпљује продајом или другим радњама стављања у промет оригинала или умножених примерака дела.

Члан 23.

- **Аутор НЕМА искључиво право** из члана 22. став 1. овог закона ако је реч о:
 - 1) грађевински реализованом делу архитектуре;
 - 2) делу примењене уметности, реализованом у виду индустријског или занатског производа;
 - 3) делу које је настало или је умножено ради давања у закуп као искључивог облика искоришћавања дела, уговореног између аутора и власника примерка дела.

4. Право извођења

Члан 25.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи извођење свога дела.
- Извођењем, у смислу става 1. овог члана, сматра се јавно саопштавање несценских дела (говор, музика) уживо пред публиком.

5. Право представљања

Члан 26.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи представљање свога дела.
- Представљањем, у смислу става 1. овог члана, сматра се јавно саопштавање **сценских дела** (драмско, драмско-музичко, кореографско, пантомимско дело) **уживо пред публиком.**

6. Право преношења извођења или представљања

Члан 27.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи преношење извођења или представљања свог дела.
- Преношењем извођења или представљања, у смислу става 1. овог члана, сматра се истовремено јавно саопштавање дела, које се изводи или представља публици која се налази изван простора у коме се дело изводи или представља уживо, уз помоћ техничких уређаја као што су звучник, односно екран и звучник.

7. Право емитовања

Члан 28.

- Аутор, односно носилац ауторског права има искључиво право да дозволи или забрани емитовање свог ауторског дела.
- У смислу овог закона емитовањем се сматра саопштавање ауторског дела јавности преносом радијских или телевизијских програмских сигнала од субјекта који врши емитовање (у даљем тексту: радиодифузна организација), до пријемних уређаја путем мреже предајника (земаљско емитовање), кабловских дистрибутивних система (кабловско емитовање) или сателитских станица (сателитско емитовање).

8. Право реемитовања и кабловског реемитовања

Члан 29.

- Аутор, односно носилац ауторског права има **искључиво право** да дозволи или забрани реемитовање и кабловско реемитовање свог ауторског дела.
- У смислу овог закона, **реемитовањем** се сматра **истовремено саопштавање ауторског дела јавности у неизмењеном и целовитом облику** од стране лица различитог од радиодифузне организације која ауторско дело изворно емитује.
- **Кабловско реемитовање** се одвија путем кабловског или микроталасног система и подразумева истовремено, неизмењено и непрекинуто реемитовање иницијалне жичне, бежичне или сателитске емисије телевизијског или радио програма који је намењен за пријем од стране јавности.
- У случају кабловског реемитовања аутор, односно носилац ауторског права, остварује своје право само преко организације за колективно остваривање ауторског права.

8. Право реемитовања и кабловског реемитовања

Члан 29.

- Одредба става 3. овог члана не примењује се у случају кабловског реемитовања преноса телевизијског или радио програма који је власништво радиодифузне организације или на којем је радиодифузна организација стекла права од трећих лица.
- У случају да радиодифузна организација и кабловски оператор не постигну споразум о условима кабловског реемитовања емисије радиодифузне организације, свака од заинтересованих страна може да се обрати за помоћ једном или већем броју медијатора.
- Уколико медијатор достави заинтересованим странама предлог за решавање спора, сматраће се да су заинтересоване стране прихватиле предлог медијатора уколико у року од три месеца од дана пријема предлога, не одбију тај предлог у писаној форми.
- На поступак медијације из овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређује медијација, уколико овим законом није другачије прописано.

9. Право на јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности

Члан 30.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи јавно саопштавање дела, укључујући чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере.
- Право из става 1. овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања дела, укључујући чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин прописан ставом 1. овог члана.

10. Право на прилагођавање, аранжирање и другу измену дела

Члан 31.

- Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани прилагођавање, превођење, аранжирање и друге измене дела.

11. Право јавног саопштавања дела које се емитује

Члан 32.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи да његово дело које се емитује, односно реемитује истовремено јавно саопштава публици на јавним местима као што су возила јавног саобраћаја, ресторани, чекаонице и сл. путем техничких уређаја као што су радио апарат или телевизор.

12. Право јавног саопштавања дела са носача звука или слике

Члан 33.

- Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи да његово дело које је забележено на носачу звука, односно носачу слике (компакт диск, аудио касета, видео касета, филмска трака, оптички диск, дијапозитив) јавно саопштава уз помоћ техничких уређаја за репродуковање звука, односно слике.

Права аутора према власнику примерка ауторског дела

1. Право на приступ примерку дела
2. Право слеђења
3. Право забране излагања оригиналног примерка дела ликовне уметности
4. Прече право аутора на прераду примерка дела архитектуре

1. Право на приступ примерку дела

Члан 34.

- Аутор има право да од власника примерка његовог дела тражи да му омогући приступ том примерку, ако је то неопходно ради умножавања дела, и ако се тиме битно не угрожавају оправдани интереси власника, односно лица које држи тај примерак дела.
- Власник дела, односно лице које држи примерак дела из става 1. овог члана није дужно да аутору преда примерак дела.

2. Право слеђења

Члан 35. (делимично)

- Ако је оригинал дела ликовне уметности после прве продаје од стране аутора поново продат, аутор има право да буде обавештен о продаји и новом власнику, као и да потражује накнаду у обиму који је прописан овим чланом.
- Као оригинали дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се дела графичке или пластичне уметности као што су слике, цртежи, колажи, уметничке слике, гравуре, графике, литографије, скулптуре, таписерије, уметничка дела израђена у керамици или стаклу, фотографије, под условом да их је створио аутор својеручно или се ради о примерцима који се сматрају изворним уметничким делима сходно одредби става 3. овог члана.
- Оригиналном дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се и умножени примерци тог дела (репродукције), ако их је у ограниченом броју израдио сам аутор или лице које је он овластио. Такви примерци морају да буду на уобичајени начин нумерисани и потписани или на други начин обележени од стране аутора.

2. Право слеђења

Члан 35. (делимично)

- Одредба става 1. овог члана примењује се на све **радње препродаје** у које су укључени као продавци, купци или посредници лица која се професионално баве трговином уметничким делима као што су продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.
- За обавезе из става 1. овог члана **солидарно одговарају продавац, купац и посредник.**
- Накнада на основу права слеђења плаћа се у **проценту од продајне цене оригинала без пореза.**

Члан 36.

- Аутор се не може одрећи права слеђења нити може њиме располагати. После смрти аутора право слеђења прелази на његове наследнике.
- Право слеђења не може бити предмет принудног извршења.
- Аутор има право да, у року од три године од препродаје оригинала дела ликовне уметности, захтева од лица наведених у члану 35. став 5. овог закона, било коју информацију која му је потребна за обезбеђење наплате накнаде која му припада од те препродаје.

3. Право забране излагања оригиналног примерка дела ликовне уметности

Члан 37.

- Власник оригиналног примерка дела сликарства, скулптуре и фотографије има право да тај примерак излаже, без обзира на то да ли је дело објављено, осим ако је аутор, приликом отуђења тог оригиналног примерка, то изричито и у писаној форми забранио.
- Аутор не може забранити излагање оригиналног примерка дела који припада музеју, галерији или другој сличној јавној институцији.

4. Прече право аутора на прераду примерка дела архитектуре

Члан 38.

- Ако власник грађевине као материјализованог примерка дела архитектуре има намеру да врши одређене измене на грађевини обавезан је да прераду дела прво понуди аутору ако је доступан. Аутор је дужан да се о понуди власника грађевине изјасни у року од 30 дана од дана пријема понуде.
- Аутор архитектонског дела не може да се противи изменама свог дела ако је потреба за изменама дела произашла из околности, као што су сигурносни или технички разлози.
- Ако се измене на грађевини врше према делу прераде које није сачинио аутор, морају се поштовати морална права аутора.

Право аутора на посебну накнаду

Члан 39. (делимично)

- Када се ауторско дело умножава без дозволе аутора, сходно одредбама члана 46. ст. 1. и 2. овог закона, аутори дела за која се, с обзиром на њихову природу, може очекивати да ће бити умножавана фотокопирањем или снимањем на носаче звука, слике или текста за личне некомерцијалне потребе физичких лица (књижевна, музичка, филмска дела и др.) имају право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за такво умножавање.
- Накнаду из става 1. овог члана плаћају произвођачи уређаја за тонско и визуелно снимање, произвођачи уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања, произвођачи празних носача звука, слике и текста, и солидарно са њима увозници уређаја за тонско и визуелно снимање, уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања и празних носача звука, слике и текста, осим ако се ради о увозу малих количина намењених за приватно и некомерцијално коришћење, као део личног пртљага.
- Ако се уређаји и предмети из става 1. овог члана не производе у Републици Србији, накнаду плаћа увозник.

Право аутора на накнаду за давање на послугу

Члан 40.

- У случају давања на послугу оригинала или умножених примерака ауторских дела, од стране јавних библиотека, односно других институција намењених јавности којима је то делатност, аутор има право на правичну накнаду.
- **Давање на послугу**, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела на коришћење од стране институција намењених јавности, у временски ограниченом периоду, без остваривања непосредне или посредне имовинске користи.

Право аутора на накнаду за давање на послугу

Члан 40.

- Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се приликом давања на послугу:
 - 1) оригинала или умножених примерака библиотечног материјала у националним библиотекама, библиотекама јавних образовних институција и јавним специјализованим библиотекама;
 - 2) оригинала или умножених примерака дела примењених уметности, односно индустријског дизајна;
 - 3) грађевина;
 - 4) оригинала или умножених примерака дела која међусобно позајмљују институције из става 1. овог члана.
- Право из става 1. овог члана може се остварити **само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.**

Ограничења ауторског права

Заједничка одредба

Члан 41.

- У случајевима искоришћавања ауторског дела на основу одредаба овог закона о ограничењу ауторског права, морају се **навести име аутора дела и извор** из кога је дело преузето (издавач дела, година и место издања, часопис, новина, телевизијска или радио станица где је дело, односно одломак дела изворно објављен или непосредно преузет и сл.).
- У сваком конкретном случају, **обим ограничења искључивих права** не сме бити у супротности са нормалним искоришћавањем дела нити сме неразумно вређати легитимне интересе аутора, односно носиоца права.

Суспензија искључивих права и права на накнаду

- без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде -

Код умножавања и јавног саопштавања ауторског дела ради:

- 1. спровођења поступка пред судским или другим државним органима или у сврху обезбеђења јавне сигурности
- 2. у оквиру извештавања јавности путем штампе, радија, телевизије и других медија о текућим догађајима
- 3. за некомерцијалне сврхе наставе јавно извођење или представљање, односно јавно саопштавање
- 4. умножавање дела од стране јавних библиотека, образовних установа, музеја и архива, само за сопствене архивске потребе
- 5. умножава примерке објављеног дела за личне некомерцијалне потребе

Суспензија искључивих права и права на накнаду

- 6. лицу које је на законит начин прибавило примерак рачунарског програма да трајно или привремено умножи рачунарски програм или поједине његове делове онда када је то неопходно за коришћење рачунарског програма у складу са његовом наменом; отклања грешке читава, приказује, покреће, преноси или смешта рачунарски програм у меморију рачунара; преводи, прилагођава, аранжира и врши друге измене рачунарског програма као и умножених резултата тих радњи
- 7. ако је то неопходно ради прибављања података неопходних за постизање интероперабилности независно створеног рачунарског програма са другим програмима
- 8. привремено умножавање ауторског дела, које је пролазно или случајно; које чини саставни и битни део технолошког процеса; чија сврха је да омогући пренос података у рачунарској мрежи између два или више лица преко посредника, или да омогући законито коришћење ауторског дела и које нема засебан економски значај
- 9. умножавање, као и други облици јавног саопштавања кратких одломака ауторског дела (право цитирања), односно појединачних кратких ауторских дела, које је објављеног
- 10. организацији за радиодифузију да сними сопственим средствима то дело на носач звука или носач слике, односно носач звука и слике ради емитовања у сопственој емисији

Суспензија искључивих права и права на накнаду

- **11. Суспензија искључивих права и права на накнаду**
- **12. За потребе израде каталога јавних изложби или јавних продаја умножавање изложених дела и стављање у промет тако умножених примерака**
- **13. у продавницама, на сајмовима и другим местима где се демонстрира рад уређаја за снимање, репродуковање и пренос звука и слике, умножавање дела на носач звука и слике, јавно саопштавање дела са тог носача, као и јавно саопштавање дела које се емитује, али само у мери у којој је то неопходно за демонстрирање рада уређаја.**
- **14. За потребе особа са инвалидитетом, умножавање и стављање у промет ауторског дела, ако то дело не постоји у траженом облику, ако је његова употреба у директној вези са инвалидитетом тих особа и у обиму који захтева одређена врста инвалидитета и ако то умножавање и стављање у промет није учињено ради остваривања посредне или непосредне имовинске користи.**

Суспензија искључивих права и права на накнаду

- **15. Дозвољена је слободна прерада објављеног ауторског дела ако се ради о:**
 - 1) пародији или карикатури, ако то не ствара забуну или не може довести до стварања забуне у погледу извора дела;
 - 2) преради дела за личне потребе која није намењена и није доступна јавности;
 - 3) преради у вези са дозвољеним коришћењем дела, која је проузрокована самом природом или начином тог коришћења.

Суспензија искључивих права и права на накнаду

- **16. Ако је то неопходно ради приступа садржини базе података која је ауторско дело и нормалног коришћења садржине такве базе података, законити корисник базе података или њеног умноженог примерка има право да:**
 - 1) привремено или трајно умножава базу података или њен умножени примерак, било којим средствима и у било којој форми, у целини или делимично;
 - 2) врши превођење, адаптацију, уређивање или било коју другу измену базе података или њеног умноженог примерка;
 - 3) ставља у промет базу података или њен умножени примерак;
 - 4) јавно саопштава, приказује или користи базу података или њен умножени примерак;
 - 5) умножава, ставља у промет, јавно саопштава, приказује или користи у јавности резултате поступака који се наводе под тачком 2) овог члана.
- Ако је корисник овлашћен само за коришћење дела базе података, дозвољено му је предузимање поступака из става 1. овог члана само у погледу тог дела базе података.
- Одредбе уговора које су у супротности са одредбама овог члана су ништаве.

Суспензија искључивих права и права на накнаду

- 17. Објављена дела која представљају небитан састојак у односу на главно дело у које су укључена или у односу на ствар са којом се заједно користе, у слободној су употреби при искоришћавању таквог главног дела или такве ствари.

3. Законска лиценца

Члан 55.

- Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је, у облику збирке намењене настави, испиту или научном истраживању, умножавање на папиру или сличном носачу, путем фотокопирања или било којег облика фотографске или сличне технике која даје сличне резултате, одломака објављених ауторских дела, појединачних кратких објављених ауторских дела у области науке, књижевности и музике или појединачних објављених ауторских дела фотографије, ликовне уметности, архитектуре, примењене уметности, индустријског и графичког дизајна и картографије ако се ради о објављеним делима више различитих аутора, осим ако то аутор изричито не забрани.
- Одредба става 1. овог члана не односи се на нотни запис музике.

Члан 56.

- Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је у средствима јавног обавештавања умножавање, стављање у промет примерака, као и други облици јавног саопштавања чланака који су објављени у другим средствима јавног обавештавања, под условом да се ти чланци односе на текућа економска, политичка или верска питања, а да аутор то није изричито забранио.

Члан 57.

- Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је **тродимензионално умножавање дела која су трајно изложена на улицама, трговима и другим отвореним јавним местима, као и стављање у промет тих примерака, осим ако се:**
- примерак дела **скулптуре добија отиском из оригиналног калупа** из којег је добијен и примерак који је трајно изложен на отвореном јавном месту или из калупа који је начињен отискивањем са примерка дела скулптуре; **2) прави нова грађевина по узору на постојећу грађевину; 3) производ обликује према делу примењене уметности.**

6. Пренос ауторског права

1. Пренос наслеђивањем

Члан 58.

- **Наследници аутора могу вршити овлашћења која се тичу моралних права аутора, осим права на објављивање необјављеног дела ако је аутор то забранио и права на измену дела.**
- Заштиту моралних права аутора која се тичу патернитета, интегритета дела и забране недостојног искоришћавања дела могу, осим наследника, вршити и удружења аутора, као и институције из области културе, науке и уметности.

Члан 59.

- **Имовинска права аутора се наслеђују.**

2. Пренос на основу уговора

А. Морална права аутора

Члан 60.

- **Морална права аутора не могу се преносити уговором.**

Б. Имовинска права аутора

Члан 61.

- Аутор, односно његов правни следбеник **може уступити поједина или сва имовинска права на своме делу другом лицу.**

Члан 62.

- **Уступање** имовинских права може бити **искључиво или неискључиво**.
- У случају искључивог уступања имовинских права, једино је стицалац права овлашћен да на начин прописан уговором искоришћава ауторско дело, као и да уз посебну дозволу аутора, односно његовог правног следбеника уступа другима то право. **Право које стицалац права уступа другима је неискључиво право**, ако уговором није друкчије одређено.
- У случају неискључивог уступања имовинских права, стицалац права није овлашћен да забрани другоме да искоришћава ауторско дело, нити је овлашћен да уступа другоме своје право.
- Ако у **уговору** није назначено да се ради о искључивом или неискључивом уступању сматра се да се ради о неискључивом уступању имовинских права.

Члан 63.

- **Уступање** имовинских права може бити **предметно, просторно и временски ограничено**.
- У случају предметног ограничења стицалац права је овлашћен да врши једну или више одређених радњи искоришћавања ауторског дела.
- У случају просторног ограничења стицалац права је овлашћен да искоришћава ауторско дело на одређеној територији која је ужа од оне на којој ауторско право постоји.
- У случају временског ограничења стицалац права је овлашћен да искоришћава ауторско дело у одређеном времену које је краће од трајања ауторског права за то дело.

Члан 64.

- Лице које је уступањем стекло имовинско право од аутора или његовог наследника може то своје право у целини пренети на другог уз дозволу аутора, односно ауторовог наследника.
- Дозвола аутора, односно ауторовог наследника није потребна у случају преноса привредног друштва које је носилац имовинског права.

Члан 65.

- Пренос својине на оригиналном примерку ауторског дела **не подразумева стицање ауторских права** на делу.

Члан 66.

- Уступање имовинских права за дело које још није створено дозвољено је под условом да се одреде врста будућег дела и радње искоришћавања дела.
- Уступање имовинских права за сва будућа дела једног аутора, као и за још непознате облике искоришћавања дела је **ништаво**.

3. Ауторски уговор

Члан 67.

- Ауторским уговором се ауторска права **уступају или у целини преносе.**
- На ауторски уговор примењују се одредбе закона којима се уређују облигациони односи, ако одредбама овог закона није друкчије одређено.
- Ауторски уговори се закључују у писаној форми, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 68.

- **У сумњи о садржини и обиму права које се уступа, односно преноси ауторским уговором сматра се да је уступљено, односно пренесено мање права.**
- **Дозвола за објављивање дела, за бележење дела на носач звука или слике и дозвола за емитовање дела морају бити изричито уговорене, ако одредбама овог закона није друкчије одређено.**
- **Уступање, односно пренос одређеног права на искоришћавање дела не подразумева и уступање, односно пренос права на ауторску накнаду у случајевима искоришћавања ауторског дела по основу законске лиценце.**
- **Уступање, односно пренос одређеног права на искоришћавање дела подразумева и давање дозволе за оне измене на делу које су технички неминовне или уобичајене за тај начин искоришћавања дела.**

Члан 69.

- Ауторски уговор садржи: имена уговорних страна, наслов, односно идентификацију ауторског дела, права која су предмет уступања, односно преноса, висину, начин и рокове плаћања ауторске накнаде ако је уговорена, као и садржинска, просторна и временска ограничења ако постоје.

1. Издавачки уговор

Члан 73.

- Издавачким уговором аутор, односно други носилац ауторског права **уступа, односно преноси на издавача** право на умножавање ауторског дела штампањем, и на стављање у промет тако умножених примерака дела, а издавач се обавезује да дело умножи и стави примерке у промет, као и да за то плати накнаду, ако је уговорена, аутору, односно другом носиоцу ауторског права.
- Ако ауторско дело из става 1. овог члана није објављено, ауторским уговором издавачу се даје **дозвола за објављивање дела.**
- Издавачким уговором аутор, односно други носилац **ауторског права** може издавачу уступити, односно пренети право на превођење свог дела, као и овлашћење на умножавање и стављање у промет преведеног дела.

Члан 74.

- Издавачки уговор чији је предмет издавање чланака, цртежа и других ауторских прилога у новинама и периодичној штампи не мора бити закључен у писаној форми.

Члан 75.

- Уступање права на основу издавачког уговора је искључиво, ако није друкчије уговорено.
- Одредба става 1. овог члана не односи се на издавање чланака, цртежа и других ауторских прилога у новинама и периодичној штампи.

2. Уговор о представљању и уговор о извођењу

Члан 82.

- Уговором о представљању, односно уговором о извођењу аутор, односно други носилац ауторског права уступа кориснику право на представљање или право на извођење ауторског дела, а корисник се обавезује да то дело представи, односно изведе у одређеном року, на начин и под условима који су одређени уговором.

Члан 83.

- Ако аутор, односно други носилац ауторског права не преда кориснику дело (рукопис, партитуру и сл.) у уговореном року или корисник дело не представи, односно не изведе у уговореном року, аутор, односно други носилац ауторског права или корисник дела може захтевати раскид уговора о представљању, односно уговора о извођењу и тражити накнаду штете.

Члан 84.

- Рукопис, партитура или други оригинал дела које је предмет уговора о представљању, односно уговора о извођењу остаје својина аутора, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 85.

- Корисник је дужан да аутору, односно другом носиоцу ауторског права омогући увид у представљање, односно извођење дела, као и да му достави програм и да га повремено обавештава о приходима од представљања, односно извођења дела.

3. Уговор о преради ауторског дела

Члан 86.

- Уговором о преради ауторског дела **аутор, односно његов наследник даје другом лицу дозволу за прераду дела ради сценског приказивања, односно извођења, ради снимања филмског дела или за друге потребе.**

Члан 87.

- Ако уговором о преради ауторског дела ради снимања филмског дела није друкчије одређено, аутор, односно његов наследник њиме уступа следећа искључива права:
 - 1) **на прераду** дела за стварање филмског дела;
 - 2) **на умножавање примерака** тако створеног филмског дела и њихово стављање у промет;
 - 3) **на приказивање** филмског дела;
 - 4) **на емитовање** филмског дела;
 - 5) **на титловање и синхронизацију** филмског дела на другим језицима.
- Уговор из става 1. овог члана **овлашћује стицаоца права на само једну прераду и једно снимање**, ако није друкчије уговорено.
- Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на уговор о преради ауторског дела ради снимања телевизијског дела.

4. Уговор о филмском делу

Члан 88.

- Уговором о филмском делу се једно или више лица обавезују произвођачу филмског дела да стваралачки сарађују на изради филмског дела и уступају му своја имовинска права на то дело.

Члан 89.

- Писац сценарија и композитор филмске музике, као коаутори филмског дела у смислу члана 11. овог закона задржавају право да своје дело самостално искоришћавају, одвојено од филмског дела, осим ако је у уговору о филмском делу предвиђено друкчије.

Члан 90.

- **Филмско дело се сматра завршеним када је постигнут договор о коначној верзији између коаутора и произвођача филмског дела.**

Члан 91.

- **Ако произвођач филмског дела намерава да филмско дело искоришћава у верзији која се разликује од оне из члана 90. овог закона, мора прибавити сагласност већине коаутора филмског дела, међу којима је главни режисер.**

Члан 92.

- У уговору о филмском делу одредбама о ауторској накнади, ако је уговорена, одређује се који **износ ауторске накнаде одговара ком облику и обиму искоришћавања** филмског дела.
- **Уговорена накнада за снимање филмског дела** не обухвата накнаду за друге облике искоришћавања филмског дела.
- Произвођач филмског дела је дужан да завршено филмско дело користи.
- Произвођач филмског дела је обавезан да коауторе филмског дела, као и ауторе појединих доприноса филмском делу обавештава о оствареним приходима, као и да им омогући увид у пословне књиге.

Члан 93.

- Коаутори филмског дела имају **право на раскид уговора**, као и **право да задрже уговорену накнаду** ако произвођач филмског дела не заврши филмско дело у року од три године од дана закључења уговора о филмском делу, ако није друкчије уговорено.
- Осим права из става 1. овог члана коаутори филмског дела имају **право на накнаду штете** ако произвођач филмског дела не отпочне са искоришћавањем филмског дела у року од једне године од дана завршетка филмског дела, ако уговором није предвиђен други рок.

5. Уговор о наруџбини ауторског дела

Члан 95.

- Уговором о наруџбини ауторског дела аутор се обавезује да за наручиоца изради ауторско дело и преда му примерак истог.
- Наручилац има право да објави дело и да стави у промет примерак дела који му је аутор предао, а аутор задржава остала ауторска права, ако уговором о наруџбини није друкчије одређено.
- Ако је на основу уговора о наруџбини ауторског дела израђен рачунарски програм, наручилац стиче сва права искоришћавања рачунарског програма, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 96.

- **Наручилац ауторског дела има право да усмерава и контролише поступак стварања дела, али не и да тиме суштински ограничава слободу уметничког, стручног или научног изражавања аутора.**

КОЛЕКТИВНО АУТОРСКО ДЕЛО

Члан 97.

- Ауторско дело настало спајањем прилога већег броја аутора у једну целину (енциклопедија, антологија, рачунарски програм, база података и сл.), сматра се **колективним ауторским делом.**
- Аутори прилога у колективном ауторском делу на **искључив начин уступају сва своја имовинска права лицу које је организатор израде колективног дела, ако уговором није друкчије одређено.**
- Лице које је организатор израде колективног ауторског дела има право да објави и да искоришћава дело под својим именом, с тим да на сваком примерку дела мора бити наведена листа аутора чије ауторске прилоге колективно дело садржи.

Ауторско дело створено у радном односу

Члан 98.

- Ако је аутор створио дело током трајања радног односа извршавајући своје радне обавезе, послодавац је овлашћен да то дело објави и носилац је искључивих имовинских права на његово искоришћавање у оквиру своје привредне делатности у року од пет година од завршетка дела, ако општим актом или уговором о раду није другачије одређено. Аутор има право на посебну накнаду зависно од ефеката искоришћавања дела.
- Аутор дела створеног у радном односу задржава на том делу сва ауторска права осим права из става 1. овог члана.
- После истека рока из става 1. овог члана искључива имовинска права на делу стиче аутор.
- Ако је ауторско дело рачунарски програм или база података трајни носилац свих искључивих имовинских права на делу је послодавац, ако уговором није другачије одређено. Аутор има право на посебну накнаду ако је то предвиђено уговором.

Члан 99.

- Критеријуми за утврђивање висине и начин плаћања накнаде из члана 98. став 1. овог закона одређују се општим актом или уговором о раду.

Члан 100.

- Приликом издавања **сабраних дела** аутор има право да и пре истека рока из члана 98. став 1. овог закона објави своје дело створено у радном односу.
- За објављивање дела из става 1. овог члана није потребна дозвола послодавца.

Члан 101.

- Приликом коришћења дела створеног у радном односу послодавац је дужан да наведе име, псеудоним или знак аутора.

8. Трајање ауторског права

Члан 102.

- **Имовинска** права аутора трају за живота аутора и 70 година после његове смрти.
- **Морална** права аутора трају и по престанку трајања имовинских права аутора.

Члан 102а

- Рок из члана 102. став 1. овог закона, у случају имовинских права на музичким делима са речима, рачуна се од смрти последњег преживелог аутора композиције или аутора текста, без обзира да ли су та лица означена као коаутори, под условом да су текст и композиција били створени за предметно музичко дело са речима.
- **Напомена редакције:** овај члан се примењује на музичка дела са речима код којих право аутора текста или аутора композиције за музичко дело са речима није истекло на дан ступања на снагу измене закона из бр. 66/2019 као и на музичка дела са речима која су створена после тог датума.

Члан 103.

- **Имовинска права коаутора престају по истеку 70 година од смрти коаутора који је последњи умро.**
- **Имовинска права на делу чији се аутор не зна (анонимно дело или дело под псеудонимом) престају по истеку 70 година од дана објављивања дела. Ако аутор открије свој идентитет пре наведеног рока, имовинско право траје као да је идентитет аутора познат од дана објављивања дела.**
- **Ауторско право на колективним делима траје 70 година од дана законитог објављивања дела.**

Члан 104.

- Ако се почетак рока трајања ауторског права рачуна од објављивања дела, а дело је објављивано у наставцима, за сваки наставак тече засебан рок заштите.
- **За филмско дело** рок трајања ауторског права истиче 70 година од смрти режисера, сценаристе, аутора дијалога или композитора музике посебно компоноване за филм, **зависно од тога ко од њих последњи умре.**

Члан 105.

- За дела за која се рок заштите не рачуна од смрти аутора или коаутора, а која нису законито објављена током **70 година од њиховог настанка, заштита престаје истеком тог рока.**

Члан 106.

- Рокови за потребе утврђивања датума престанка имовинских права аутора рачунају се од 1. јануара године која непосредно следи за годином у којој се десио догађај који је релевантан за почетак рока.

Члан 107.

- По истеку рока трајања имовинских права аутора о заштити моралних права аутора старају се **удружења аутора и институције из области културе, науке и уметности.**
- Поред субјеката из става 1. овог члана, **свако лице има право да штити патернитет и интегритет дела,** као и да се супротстави сваком облику недостојног искоришћавања ауторског дела.

9. Страна лица на која се закон примењује

Члан 108.

- Ауторско дело страног аутора заштићено је у Републици Србији под условом:
- 1) да је аутор лице које има ауторска права на основу међународног уговора који је ратификовала Република Србија;
- 2) да постоји узајамност између Републике Србије и земље којој аутор припада.
- Постојање узајамности из става 1. тачка 2. овог члана доказује лице које се на узајамност позива.

Члан 109.

- **Право слеђења** из члана 35. овог закона признаје се страном држављанину **искључиво на основу узајамности.**

Члан 110.

- **Морална права аутора** признају се страном држављанину без обзира на то да ли су испуњени услови из члана 108. став 1. овог закона.

ЗАШТИТА АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

Члан 204.

- Повреду ауторског или сродног права представља неовлашћено вршење било које радње која је обухваћена искључивим правима носиоца ауторског или сродног права, неплаћање накнаде прописане овим законом или уговором, као и неизвршавање других обавеза према носиоцу ауторског или сродног права, прописаних овим законом.

Члан 204а

- Тужбу због повреде ауторског или сродног права или постојања озбиљне претње да ће право бити повређено може да поднесе аутор, односно носилац ауторског права, интерпретатор, произвођач фонограма, произвођач видеограма, произвођач емисије, произвођач базе података, стицалац искључивих ауторских или сродноправних овлашћења, као и организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.
- Стицалац искључивих овлашћења на ауторско и сродна права може да поднесе тужбу због повреде ауторског или сродног права у обиму у коме је на основу закона или уговора стекао право на искоришћавање, уколико другачије није предвиђено уговором о уступању права.
- Тужба из става 1. овог члана може да се поднесе против сваког лица које врши повреду права у смислу чл. 204. и 208. овог закона.

Члан 205.

- У случају повреде ауторског или сродног права или озбиљне претње да ће право бити повређено тужилац може тужбом да захтева нарочито:
- 1) **утврђење повреде права или озбиљне претње да ће право бити повређено;**
- 2) **забрану радњи којима се повређује право или радњи које представљају озбиљну претњу да ће право бити повређено, као и забрану понављања таквих или сличних радњи под претњом плаћања примереног новчаног износа тужиоцу;**
- 3) **накнаду имовинске и неимовинске штете;**
- 4) **искључење из промета, одузимање или уништење, или преиначење без било какве накнаде, предмета којима је извршена повреда права, укључујући и примерке предмета заштите, њихове амбалаже, матрице, негативе и слично;**
- 5) **забрану отуђења, одузимање или уништење, без било какве накнаде, материјала и предмета који су претежно употребљени у стварању или производњи предмета којима се повређује право;**
- 6) **објављивање пресуде о трошку туженог;**
- 7) **давање података о трећим лицима која су учествовала у повреди права.**

Члан 205.

- Ако суд утврди да је повреда права учињена, тужбом се против лица чије су услуге коришћене при повреди права (посредник) може захтевати **забрана понављања радњи** којима се право повређује или њима сличних радњи под претњом плаћања примереног новчаног износа тужиоцу.
- Одредба става 1. тачка 4) овог члана не односи се на:
 - 1) грађевински реализована дела архитектуре;
 - 2) раздвојиве делове предмета којим је извршена повреда права, ако производња тих делова и њихово стављање у промет нису противзаконити.

Члан 205.

- При разматрању тужбених захтева из става 1. тач. 4) и 5) овог члана, суд узима у обзир **сразмеру између озбиљности повреде права и тужбеног захтева, као и интересе трећих лица.**
- Суд ће, у границама тужбеног захтева из става 1. тачка б) овог члана, одлучити у ком средству јавног саопштавања ће бити објављена пресуда. Ако суд одлучи да се објави само део пресуде, одредиће да се објави изрека и према потреби онај део пресуде из ког је видљиво о каквој се повреди ради и ко је извршио повреду.
- Уместо захтева за уништење или преиначење предмета којима је извршена повреда права тужилац може захтевати да му се предају ти предмети.

Члан 206.

- При одређивању висине накнаде штете ако је учинилац повреде знао или могао да зна да чини повреду права суд ће узети у обзир све околности конкретног случаја, као што су негативне економске последице које трпи оштећени, укључујући изгубљену добит, добит коју је штетник остварио повредом права и, у одговарајућим случајевима, околности које немају економски карактер, као што је неимовинска штета.
- Суд може уместо накнаде штете из става 1. овог члана, када околности случаја то оправдавају, да досуди оштећеном паушалну накнаду која не може бити нижа од уобичајене накнаде коју би примио за конкретни облик коришћења предмета заштите, да је то коришћење било законито.

Члан 207.

- Независно од одредбе члана 9. став 2. овог закона, ако је име тужиоца назначено на примерку или другом облику материјализације ауторског дела, односно предмета сродног права, он ће се сматрати носиоцем ауторског права на том делу, односно сродног права на том предмету заштите, док се не докаже друкчије.
- Поступак по тужби због повреде ауторског и сродних права је **хитан**.

Члан 208.

- Поред случајева предвиђених одредбом члана 204. овог закона, повреду права представља и:
 - 1) искоришћавање било ког предмета заштите уз употребу неовлашћено умножених примерака тог предмета заштите, односно на основу неовлашћене емисије;
 - 2) држање у комерцијалне сврхе примерака ауторског дела или предмета сродног права, ако држалац зна или има основа да зна да је реч о неовлашћено произведеном примерку;

Члан 208.

3) производња, увоз, стављање у промет, продаја, закуп, рекламирање у сврху продаје и закупа, поседовање у комерцијалне сврхе уређаја, производа или компоненти, или пружање услуга које су промовисане, рекламиране или продаване са циљем уклањања или заобилажења било које ефикасне технолошке мере, односно које имају делимичну комерцијалну употребу или сврху али које се користе и за уклањање или заобилажење ефикасних технолошких мера, као и оних које су примарно дизајниране, произведене, прилагођене или приказане у циљу омогућавања или олакшавања уклањања или заобилажења ефикасних технолошких мера;

4) заобилажење било које ефикасне технолошке мере или пружање или рекламирање услуге којом се то омогућава или олакшава;

5) уклањање или измена електронске информације о правима, или стављање у промет, увоз, емитовање или на други начин јавно саопштавање ауторског дела или предмета сродноправне заштите са којег је електронска информација о правима неовлашћено уклоњена или измењена, а да при том починилац зна или има основа да зна да тиме подстиче, омогућује, олакшава или прикрива повреду ауторског права или сродног права.

Члан 209.

- Ауторско право и право интерпретатора не могу бити предмет принудног извршења.
- Предмет принудног извршења могу бити само одређена имовинска потраживања која произлазе из права из става 1. овог члана.
- Недовршена дела и необјављени рукописи не могу бити предмет принудног извршења.

Члан 210.

- На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено, или да ће бити повређено, суд може одредити **привремену меру**:
- 1) одузимања или искључења из промета предмета којим се повређује право;
- 2) одузимања или забране отуђења материјала и предмета претежно употребљених у стварању предмета којима се повређује право, односно претежно намењених стварању или производњи производа којима се повређује право;
- 3) забране предузимања радњи којима се врши повреда права или које представљају озбиљну претњу да ће право бити повређено.
- Привремена мера из става 1. тачка 3) овог члана може под истим условима да се одреди и против посредника чије услуге је користило треће лице које вређа ауторско или сродно право.

Члан 210.

- На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено или да ће бити повређено на комерцијалној основи и које учини вероватним постојање околности које би угрозиле накнаде штете, суд може поред привремених мера из става 1. овог члана, одредити и **привремену меру**:
 - 1) заплене покретне и непокретне имовине лица против кога се предлаже одређивање привремене мере;
 - 2) забране исплате новчаних средстава са рачуна лица против кога се предлаже привремена мера.
- Ради одређивања привремене мере из става 3. овог члана суд може да наложи достављање банкарских, финансијских, пословних или других битних докумената и података или да наложи да се омогући приступ тим документима и подацима.

Члан 210.

- Лице коме је издата забрана из става 1. тач. 2) и 3) и става 3. тачка 2) овог члана, као и налог из става 4. овог члана, а које не поступи по забрани, односно налогу, казниће се у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.
- Суд може да одреди привремену меру одмах по пријему предлога за одређивање привремене мере и без претходног изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одлагања предлагач претрпи ненадокнадиву штету.
- Решење којим је одређена привремена мера, у случају из става 6. овог члана, доставиће се странкама у поступку без одлагања, а најкасније по спровођењу мере.

Члан 211.

- На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено, или да ће бити повређено, суд може у току, као и пре покретања парнице, одредити **обезбеђење доказа**, под условом да поверљиве информације буду заштићене.
- Обезбеђењем доказа у смислу овог закона сматра се:
 - 1) узимање детаљног описа предмета којима се повређује право, са или без узимања узорак тих предмета;
 - 2) одузимање предмета или дела предмета којима се повређује право, а ако је то оправдано, и одузимање средстава претежно употребљених у стварању или стављању у промет таквих предмета, као и докумената који се односе на наведено.
- Када је обезбеђење доказа одређено пре покретања парничног поступка тужба се мора поднети у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању обезбеђења.
- Лицу од кога се докази прикупљају, судско решење о одређивању мере обезбеђења доказа биће уручено у тренутку прикупљања доказа, а одсутном лицу чим то постане могуће.

Члан 213.

- Суд може, на оправдан и сразмеран захтев лица чије је право повређено, да нареди лицу које је извршило повреду ауторског или сродног права да **пружи информације о трећим лицима која су учествовала у повреди ауторског или сродног права и о њиховим дистрибутивним каналима, или да преда документе** који су у вези са повредом права.
- Достављање информација из става 1. овог члана суд може наредити и другом лицу:
- 1) код кога је пронађена роба којом се повређује ауторско или сродно право на комерцијалној основи;
- 2) које на комерцијалној основи користи услуге којима се повређује ауторско или сродно право;
- 3) за које је утврђено да на комерцијалној основи пружа услуге које се користе у активностима којима се повређује ауторско или сродно право;
- 4) које је од стране лица из тач. 1), 2) или 3) овог става наведено као лице укључено у производњу или дистрибуцију роба или пружање услуга којима се повређује ауторско или сродно право.

Члан 213.

- Под информацијама из става 1. овог члана сматрају се нарочито:
- 1) подаци о произвођачима, дистрибутерима, добављачима и другим лицима која су претходно била укључена у производњу или дистрибуцију робе или пружање услуга, као и о продавцима којима је роба намењена;
- 2) подаци о количинама произведене, испоручене или наручене робе или услуга, као и о ценама оствареним за такву робу или услуге.
- Ако лица из ст. 1. и 2. овог члана из неоправданих разлога не поступе по налогу суда и не доставе тражене информације одговараће за штету која на тај начин настане.

Члан 213.

- Одредбе овог члана не искључују:
- 1) право да се лицу чије је право повређено пружи потпуније информације;
- 2) коришћење у грађанским и кривичним поступцима информација достављених у складу са овим чланом;
- 3) право да се одбије давање информација из разлога из којих се према одредбама закона којим се уређује парнични поступак, може ускратити сведочење;
- 4) примену одредаба о одговорности за злоупотребу добијених информација и одредаба којима се уређује заштита података о личности.

Члан 214.

- У случају спора за утврђење права издавача, односно лица које је објавило дело чији аутор није познат, у смислу члана 13. овог закона суд је дужан да обезбеди **да се анонимност аутора сачува.**

Члан 214а

- На поступак по тужби, предлогу за одређивање привремене мере, правном леку и предлогу за обезбеђење доказа сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак и закона којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.
- На питања у вези са накнадом штете сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређују облигациони односи.
- Спорови из ауторског и сродних права **не сматрају се споровима мале вредности.**
- Ревизија је увек дозвољена у споровима због повреде ауторског и сродних права када се не односе на имовинско-правни захтев.

Члан 214б

- Одредбе овог закона којима се уређује заштита рачунарских програма не утичу на примену других прописа који уређују заштиту патента, жига, дизајна, топографије полупроводничких производа, пословне тајне, као и нелојалну конкуренцију.
- Одредбе овог закона о заштити база података немају утицаја на ауторско право, сродна права или било које друго право или обавезу која постоји на подацима, делима, или другим материјалима који су садржани у базама података, нити утичу на патент, жиг, индустријски дизајн, заштиту националног блага, односно културних добара, законе о рестриктивној пракси и нелојалној конкуренцији, заштити података и приватности, приступу јавним документима и уговорном праву.

Хвала на пажњи!